

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
БІЛОЦЕРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ**

**АГРАРНА ОСВІТА ТА НАУКА:
ДОСЯГНЕННЯ, РОЛЬ, ФАКТОРИ РОСТУ**

Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки
в умовах міжкультурної аграрної комунікації

27-28 вересня 2018 року

Біла Церква
2018

Редакційна колегія:

Даниленко А.С., академік НААН, д-р екон. наук, ректор університету, голова оргкомітету.

Варченко О.М., професор, д-р екон. наук, проректор з наукової та інноваційної діяльності, заступник голови оргкомітету.

Димань Т.М., професор, д-р с.-г. наук, проректор з освітньої, виховної та міжнародної діяльності.

Борщовецька В.Д., доцент, канд. пед. наук, декан факультету права та лінгвістики.

Качан Л.М., доцент, канд. с.-г. наук, завідувача відділу аспірантури та докторантури, вчений секретар університету.

Царенко Т.М., доцент, канд. вет. наук, начальник відділу наукової та інноваційної діяльності.

Зубченко В.В., доцент, канд. екон. наук, начальник навчально-методичного відділу моніторингу якості освіти та виховної роботи.

Олешко О.Г., доцент, канд. с.-г. наук, координатор НТТМ університету.

Мельник О.Г., канд. юрид. наук, координатор НТТМ на факультеті права та лінгвістики, напряму «Право».

Судика Н.В., відповідальний секретар, начальник редакційно-видавничого відділу.

Аграрна освіта та наука: досягнення, роль, фактори росту: Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки в умовах міжкультурної аграрної комунікації – Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції 27-28 вересня. – Білоцерківський НАУ, 2018. – 32 с.

багатьом виробникам, нажаль, вигідніше сплатити штраф, ніж проводити відповіді роботи щодо відновлення земельних ресурсів. Виходячи з цього державним та місцевим органам влади слід першочергово впровадити такі стандарти і нормативи, які б відповідали концепції екологічно безпечного землекористування і забезпечували економічну ефективність використання економічного потенціалу сільськогосподарських угідь. Для того щоб нам зберегти існуючий земельний потенціал важливо сформувавши відповідну системи сталого землекористування, в першу чергу – земель сільськогосподарського призначення. При цьому необхідно дбайливо ставитись до землі, враховуючи основні принципи і засади землекористування.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ:

1. Директива 2004/35/ЄС Європейського Парламенту та Ради "Про екологічну відповідальність за попередження та ліквідацію наслідків завданої навколишньому середовищу шкоди від 21 квітня 2004 року. 994_965. [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/994_965

2. The European Environment State And Outlook 2010 Land Use. European Environment Agency, Copenhagen. 2010. ISBN 978-92-9213-160-9. <https://www.eea.europa.eu/soer/europe/land-use>

3. Гарнага О.М., Кушнір Н.Б., Ігнатюк І.З. Організація ефективного збалансованого використання землі/ О.М. Гарнага, Н.Б.Кушнір, І.З.Ігнатюк. – Економіка і суспільство. Випуск № 9 /2017. С.825

4. General Union Environment Action Programme to 2020 - 7th EAP. European Commission. <http://ec.europa.eu/environment/action-programme/>

5. Мельник О.Г. Стале землекористування та вирішення екологічних проблем у Європейському Союзі як досвід на шляху до забезпечення сталого розвитку в Україні/ О.Г. Мельник //Актуальні проблеми вітчизняної юриспруденції. – 2018. – Вип.1/2018. – С.141-144.

УДК 351.82

ОБНОХ Н.М., канд. юрид. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ДЕРЖАВНО-ПРАВОВЕ РЕГУЛЮВАННЯ КОНТРОЛЮ ЯКОСТІ ХАРЧОВИХ ПРОДУКТІВ ЯК КЛЮЧОВИЙ ФАКТОР ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ

Розглянуто питання продовольчої безпеки в Україні, проаналізовано зміни, запроваджені в системі державного контролю якості та безпечності харчової продукції, визначено правові засади здійснення заходів державного контролю.

Ключові слова: продовольча безпека, харчова продукція, державний контроль, якість харчових продуктів.

Проблема продовольства та голоду є однією із основних глобальних проблем людства у XXI столітті. Як проголошено у Резолюції Генеральної Асамблеї ООН, прийнятою 27 липня 2015 року, «приблизно 800 млн. людей у світі хронічно не доїдають та не забезпечені достатньою, безпечною та поживною їжею» [1].

На сьогодні в Україні, як і в більшості країн світу, гостро стоїть проблема якості та безпечності продуктів харчування. Насамперед це стосується питання дотримання виробниками харчових продуктів норм вмісту шкідливих речовин, штучних замінників, антибіотиків, гормональних препаратів і т.д. Цілком зрозуміло, що органи державного контролю повинні слідкувати і перевіряти якість продукції на різних етапах її виробництва та реалізації. Найбільш хвилюючим питанням є те, що від якості та безпечності продукції, яку ми споживаємо, залежить наше здоров'я.

На даний час у сільськогосподарському виробництві стала поширеною практика використання неякісних кормів, які містять різні домішки, заміна органічних речовин синтетичними, що позначається на якості сільськогосподарської продукції, зокрема, м'ясної і молочної продукції. При вирощуванні сільськогосподарських тварин використовуються гормональні та інші лікарські препарати із перевищенням допустимих норм. Звичайно, усе це ставить під загрозу здоров'я населення, особливо дітей.

Недарма у Європейському Союзі встановлюється жорсткий контроль за використанням синтетичних речовин при виробництві харчової продукції. Так, у 2012 році на сесії Комісії Кодексу Аліментаріус країни ЄС відмовились від прийняття рішення про застосування рактопаміну – ветеринарного препарату, який використовується для вигодовування свиней, великої рогатої худоби та індиків для збільшення живої маси [2]. Однак у 27 країнах (зокрема, у США, Мексиці, Японії, Південній Кореї) м'ясо, отримане від тварин, яких годували з використанням рактопаміну, визнається безпечним для здоров'я споживачів.

Продовольча безпека є широким поняттям, що включає не тільки забезпечення права людини на продукти харчування у достатній кількості та якості, але й визнання на національному рівні права людини на безпечне та якісне харчування та гарантування цього права. У зв'язку з цим головним завданням нашої держави на сьогодні виступає посилення державного контролю у сфері виробництва харчової продукції, недопущення виробництва та реалізації небезпечних та шкідливих продуктів харчування.

У новому Законі України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» [3] від 18 травня 2017 року (який набрав чинності 4 квітня 2018 р.) юридично визначено процедуру проведення державної перевірки операторів ринку, правила проведення передзабійного огляду тварин, проведення інспектування продовольчих ринків.

Слід зазначити, що державний контроль має бути ризик-орієнтованим з тим, щоб визначити можливі ризики, пов'язані із надходженням неякісної продукції на ринки. Заходи державного контролю можуть здійснюватися позапланово у разі виявлення невідповідності або появи обґрунтованої підозри щодо невідповідності, а також в інших випадках, визначених законом (ч. 4 ст. 17 Закону).

Однією із новел прийнятого Закону є те, що державні інспектори компетентного органу (Держпродспоживслужби) мають здійснювати перевірки із застосуванням акту державного контролю, який повинен містити вичерпний перелік

питань для перевірки дотримання оператором ринку законодавства про харчові продукти, корми, здоров'я та благополуччя тварин.

Здійснення інспектування та аудиту без застосування акту державного контролю забороняється. Це правило свідчить про те, що посилюється відповідальність не тільки операторів ринку, які є відповідальними за якість харчових продуктів на продовольчих ринках, а й самих державних інспекторів.

Закон України «Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин» визначає такі правові форми заходів державного контролю – це аудит та інспектування.

Аудит спрямований на дотримання операторами ринку встановлених гігієнічних вимог при виробництві харчової продукції і передбачає перевірку документації, ведення записів, процесів, що впливають на безпечність харчових продуктів. Інспектування передбачає проведення перевірки операторів ринку стосовно відповідності їх діяльності вимогам щодо гігієни, плану коригувальних дій, розробленого за результатами попередніх перевірок, інцидентів, пов'язаних з безпечністю харчових продуктів та (або) кормів.

Ст. 20 Закону містить важливу правову норму про обов'язкове оприлюднення інформації компетентним органом про виявлені в результаті перевірок порушення з боку операторів ринку, про територію обігу харчових продуктів або кормів, що становлять загрозу для людини чи тварини, а також інші відомості, які дають змогу ідентифікувати такий продукт.

У Законі передбачено досить жорсткі санкції за порушення вимог щодо безпечності та якості продуктів харчування. Сума штрафу залежить від характеру та наслідків вчиненого правопорушення. Так, згідно п. 10 ч. 1 ст. 65 Закону «...пропонування до реалізації або реалізація харчових продуктів, які є шкідливими для здоров'я людини, тягне за собою накладення штрафу на юридичних осіб у розмірі 40 мінімальних заробітних плат, на фізичних осіб-підприємців – у розмірі 25 мінімальних заробітних плат». Чітке усвідомлення розміру відповідальності операторів ринку має сприяти зниженню рівня корупції шляхом позбавлення інспектора можливості самому визначати суму штрафу.

З огляду на вищезазначене можна зробити висновок про те, що забезпечення продовольчої безпеки в Україні має спиратись: по-перше, на своєчасне прогнозування, виявлення та попередження внутрішніх та зовнішніх загроз продовольчої безпеки; по-друге, на сталий розвиток сільськогосподарського виробництва та підтримку національного виробника харчової продукції; по-третє, посилення державного контролю якості харчової продукції під час виробництва та реалізації.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Resolution of UN General Assembly adopted on 27 July 2015 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: http://www.un.org/ga/search/view_doc.asp?symbol=A/RES/69/313&Lang=E

2. Botemiller H. Codex Adopts Ractopamine Limits for Beef and Pork / H. Botemiller // Food Safety News. – July 6, 2012 / [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.foodsafetynews.com/2012/07/codex-votes-69-67-to-advance-ractopamine-limits-for-beef-and-pork/#.WOK6CNSLRH0>

3. Про державний контроль за дотриманням законодавства про харчові продукти, корми, побічні продукти тваринного походження, здоров'я та благополуччя тварин : Закон України від 18.05.2017 р. // Офіційний вісник України (від 14.07.2017). – 2017. - № 055. – Ст. 1637.

УДК 378.036:78

ОРДІНА Л.Л., канд. пед. наук

Білоцерківський національний аграрний університет

ФОРМУВАННЯ ЕСТЕТИЧНОГО СВІТОБАЧЕННЯ СТУДЕНТІВ ЗАСОБАМИ УКРАЇНСЬКОГО МИСТЕЦТВА

У тезах обґрунтовано мистецькі цінності українських творів, що формують у студентів естетичне світобачення, високу духовність, гуманістичну спрямованість, національно-специфічне прагнення до збереження й розвитку власної внутрішньої якісної визначеності.

Ключові слова: естетичне світобачення, цінності, українське мистецтво, гармонійність, ментальність.

Радикальні зміни, що відбуваються в нашій країні спричинили розповсюдження теорій про особливу роль української нації в історії, про мистецькі здобутки українців як результат надчутливості психічного складу нації, про естетичне світобачення, що виростає з особистісного відчуття переваг українського мистецтва над іншими.

Визначаючи змістовні характеристики естетичної культури особистості, ми вважаємо гармонізацію національного і міжкультурного підходу основою естетичного ставлення. Нівелювання українського в системі естетичних уподобань також не прийнятне, як і зневажання надбань світової культури. Підкреслимо, що йдеться не про поверхневе, офіційно-узгоджене визнання цінності українського мистецтва, а про внутрішньо притаманну суб'єкту позицію.

На естетико-педагогічному рівні національно-історичні тенденції мають розглядатись як свого роду спеціалізація системи “загальне - окреме”, де перше “наднаціональне, загальнолюдське” прагне до розімкнення системи, універсалізації її зовнішньо-естетичних зв'язків з іншими культурами, а друге “окреме”, національно-специфічне прагне до збереження й розвитку її внутрішньої якісної визначеності, тобто до замкнення системи.

Мистецькі цінності українських творів значною мірою визначаються широтою художньо-образного відтворення світу. Творчий доробок українських майстрів позначено розмаїттям тематики змісту, настроїв і емоцій, високою духовністю і гуманістичною спрямованістю творів.

В контексті нашого дослідження заслуговують на особливу увагу найхарактерніші риси образного змісту, передусім ті, що визначають українське мистецтво як національне надбання естетичного світобачення.

3-поміж емоційно-різнобарвного діапазону образів чи не найістотніше місце посідає лірична лінія, яку ряд авторів висуває на перший план, аналізуючи непересічні цінності української культури. Різні настрої лірично-романтичного напрямку найперше визначають емоційно-смісловий портрет української культури. Національному художньо-образному мисленню надзвичайно притаманний щирий

ЗМІСТ

Секція Інноваційні психолого-педагогічні, лінгвістичні та правові засади аграрної науки в умовах міжкультурної аграрної комунікації

Вуковець Ольга І. Legal regulation of non-food production safety in Ukraine	3
Бровко Н.І. Формування правосвідомості фахівця аграрної сфери в процесі отримання вищої освіти в Україні	7
Ковальчук І.В. Розвиток сільських територій в контексті реформи децентралізації в Україні: законодавчий аспект	10
Ломакіна І.Ю. Розвиток аграрної освіти, ключові аспекти	12
Мельник О.Г. Пріоритетні напрями змін у підходах до землекористування для впровадження ефективної реалізації сталого використання земель сільськогосподарського призначення	15
Обіюх Н.М. Державно-правове регулювання контролю якості харчових продуктів як ключовий фактор забезпечення продовольчої безпеки	17
Ордіна Л.Л. Формування естетичного світобачення студентів засобами українського мистецтва	20
Піддубна Д.С. Органічне господарювання: інновація на шляху збереження довкілля та сучасного розвитку екологічної освіти	22
Пахомова А.О. Інноваційна діяльність ЄС в аграрній сфері	23
Сімакова С.І., Деякі аспекти адміністративної відповідальності за порушення правил адміністративного нагляду в Україні	25
Самойлович А.А. Екологічна культура: правові аспекти	28
Карпусь Д.О. Археографічний ДОРОБОК Б.Г. Курца	29